

קליטת עלייה

תכנית לקליטת מדענים עולים

מחליטים

1. בהמשך להחלטה מס' 2241 מיום 27 ביוני 1997, בעניין התכנית לקליטת מדענים עולים (להלן - **תכנית קמ"ע**), לקבוע כי לגבי תכנית קמ"ע ותוכניות אחרות במרכז לקליטה במדע במשרד הקליטה (להלן ביחד - **תכניות של המרכז**), יוקם צוות בראשות מנכ"ל משרד הקליטה ובהשתתפות נציג המועצה הלאומית לכלכלה, נציג הוועדה לתכנון ותקצוב (להלן - ות"ת) ונציג הממונה על התקציבים במשרד האוצר (להלן - **הצוות**), אשר יגבש מתווה מפורט ל הפעלת התכניות של המרכז במסלולים הבאים:
  - א. מסלול סיוע להשמה באקדמיה באופן הבא:
    - (1) המסלול ייועד למדענים שעלו לישראל לאחר שמלאו להם 45 שנה, בעלי תואר שלישי לפחות, ובעלי ניסיון מחקרי מוכח; הצוות יציע כללים להכרה בניסיון מחקרי מזערי נדרש לעניין זה.
    - (2) סבסוד שכרו של מדען המשתתף במסלול יוקצה בין המוסדות בהליך תחרותי, ובכל מקרה יהיה לתקופה קצובה שלא תעלה על 5 שנים, בכפוף להתקיימות שני אלה:
      - א) בתקופה של שנתיים הראשונות שיעור הסבסוד לא יעלה על 80%.
      - ב) מהשנה השלישית ועד לשנה החמישית שיעור הסבסוד לא יעלה על 60% ויפחת בהדרגה במהלך התקופה האמורה; ניתן יהיה להחליף את הסבסוד בתקופה האמורה או חלקו במענק חד פעמי בשווי הסבסוד שהופחת, ובלבד שהמדען קיבל קביעות במוסד האקדמי שבו הוא עובד.
  - ב. מסלול השמה בתעשייה באופן הבא:
    - (1) המסלול ייועד למדענים בעלי תואר שני או יותר ושהם בעלי ניסיון מחקרי מוכח.
    - (2) התמיכה תינתן עבור השמה בתעשייה לתקופה שלא תעלה על שנתיים במנגנון של מתן שובר אישי למדען.ההצטרפות לתכניות תינתן רק למי שקיבל מעמד "עולה" ממשרד הפנים עפ"י חוק השבות, התש"י-1950, וכל עוד לא חלפו 3 שנים ממועד עלייתו לישראל.
2. החלטות הצוות יתקבלו בהסכמה בין כלל חברי הצוות והצוות יהיה רשאי להתייעץ עם גופים נוספים. הצוות יגיש את המלצותיו עד ליום 1 בספטמבר 2010.
3. החל ממועד קבלת החלטה זו, הצטרפות לתכניות המרכז תתבצע על פי המתווה האמור בהחלטה זו בלבד והוא לא יחול על מי שהצטרף לתכניות האמורות לפני המועד האמור.
4. להטיל על מנכ"ל משרד הקליטה לבצע את כל הפעולות הנדרשות לליווי התכנית במחקר שיבחן את הצלחת התכנית.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציבי

התוכנית לקליטת מדענים עולים (להלן - **תכנית קמ"ע**) כוללת כיום כ-450 מדענים עולים המועסקים במוסדות מחקר ציבוריים, בעיקר באוניברסיטאות.

המדענים המשתתפים בתכנית מקבלים מימון משכורת המחושב בהתאם לשכר הסגל הבכיר באוניברסיטאות. שכר המדענים מסובסד על ידי הגופים המפורטים להלן לפי החלוקה הבאה: משרד הקליטה - 60%, הוועדה לתכנון ותקצוב - 20% והמוסד המעסיק - 20% מהעלות. במוסדות שאינם בתקצוב הוועדה לתכנון ותקצוב (כגון מכוני מחקר ציבוריים ובתי חולים) - 80% מהשכר מסובסד ע"י משרד הקליטה. סבסוד שכר המדענים מתבצע למשך כל שנות העסקתם במוסדות ועד לגיל פרישה.

העלות השנתית הממוצעת למדען בתוכנית עומדת על סכום של כ-335 אלף ש"ח, מהם 200 אלף ש"ח במימון משרד הקליטה.

מרבית המדענים המשתתפים בתכנית קמ"ע מצליחים לגייס כספים רבים עבור מחקרים, כך שמוסדות ההשכלה הגבוהה המעסיקים את מדעני תכנית קמ"ע מרוויחים כספים חיצוניים מאותם מדענים בנוסף על ההקצאה הממשלתית לצורך מימון שכרם.

למרות זאת, מסלולי הקידום הנהוגים באוניברסיטאות לא חלים על המדענים המשתתפים בתכנית קמ"ע, כך שבפועל נמנעת קליטתם המלאה של אותם מדענים וקידומם בשורות המוסד בו הם עובדים, מכיוון שתהליך של קידום וקליטה מלאה במוסד יוביל להפסקת סבסוד השכר ע"י הממשלה. לאור האמור מוצע להקים צוות מקצועי בראשות מנכ"ל משרד הקליטה שיפעל לגיבוש מתווה הפעלה חדש לתכנית קמ"ע ולתכניות המרכז לקליטה במדע כך שסבסוד שכרו של מדען יהיה לתקופה קצובה שלא תעלה על 5 שנים, ושיעור הסבסוד בשנה הראשונה לא יעלה על 80%. עוד מוצע, לקבוע כי ההצטרפות לתכנית קמ"ע תתאפשר לעולים חדשים בלבד.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
החלטת ממשלה מס 2241 מיום 27.06.1997.